

Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Katedra kulturní a sociální antropologie

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.

Kateřin Rybářová, *Život s diabetem*, bakalářská práce, Univerzita Pardubice, 2018, 51 s.

Jako hlavní téma své práce si autorka vybrala, jak sám název napovídá život člověka s chronickou nemocí, kterou *diabetes* představuje. A to především s jeho *první* formou, která je nevyléčitelná. Sama tímto onemocněním trpí, a přesto se dokázala přenést přes mnohá úskalí, které mohou výzkumníka tohoto typu ovlivnit.

Svůj text rozdělila do dvou rovnovážných částí, z nichž první (Úvod a kapitoly 1 - 8) jsou velmi smysluplným uvedením do problematiky a druhou pak tvoří rozsáhlá kapitola 9 (s podkapitolami 9.1 - 9.7.9), jež prezentuje hlavní výsledky výzkumu opřené o rozhovory ze sedmi informanty.

Za nejdůležitější pasáže z první části považuji kapitoly 4, 7 a 8, jež se zabývají úlohou stresu, fázemi psychického šoku a resocializací. Hlavní výzkumná otázka (s. 30) - *Změnil se Vám život po diagnostice a jak?* je formulována velmi logicky a pregnantně.

Oceňuji jasně a srozumitelně koncipovaný úvod a dovoluji si ocitovat jeho poslední větu, která hovoří za vše:

Budu se zabývat nejen tím, jak se diabetici ve společnosti cítí, ale také se budu snažit najít příčinu našeho onemocnění. Společnost má na nás už od pradávna obrovský vliv, a jestliže u lidí vznikne tato nemoc právě díky onomu psychickému traumatu, je něco špatně. (viz podrobněji kapitola (Komunikace a stres, s. 22).

Kromě informantů konzultovala autorka i s lékaři a získané informace přinášejí také zajímavá zjištění. Rozhovory vedené velmi otevřeně s podobně postiženými jedinci, kteří se (a je to vcelku pochopitelné) otevřeli daleko více člověku, který trpí stejnou nemocí, jsou velmi zajímavé a pro jedince, jenž má o této závažné nemoci jen vágní představu, jsou velmi poučné. A lze považovat za velmi smutné, až neetické, jak někteří lékaři s pacienty jednájí, vlastně je stresují už předem, což je pochopitelně velmi závažný problém, stejně jako mnohdy nechápající okolí.

Nejlépe to v obecné rovině charakterizuje následující věta Závěru:

Nicméně po všech rozhovorech jsem zjistila, že se všem ulevilo, když si mohli o své nemoci, jejím průběhu a zapříčinění promluvit s někým, kdo sám toto onemocnění má. To byl bonus i pro mě. (s. 49). To je sdělení, které stojí za hlubší zamyšlení.

Autorka po mém soudu zcela naplnila cíle, jež si vytýčila v Úvodu, občas i v průběhu celé práce, kterou považuji za velmi solidně až *nadstandardně* zpracovanou. Z výše uvedených důvodů (přehlížím občasné překlepy) navrhuji k obhajobě s hodnocením stupněm **A**.

Jedlička Kasper

V Pardubicích, 25. dubna 2018